

Nr 86.

Av herr **Vennerström m. fl.**, om anslag till inköp av en till beskickningsfastigheten i Washington gränsande tomt.

Sedan 1925 års riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 167 medgivit, att till beredande av ministerbostad och kanslilokal för beskickningen i Washington finge för ett å statsverket fallande belopp av högst 125,000 dollars för svenska statens räkning förvärvas fastigheten 2249 R Street, N. W., i nämnda stad jämte tillhörande inventarier, föreslog Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1926 års riksdag (tredje huvudtiteln, punkt 29) att riksdagen måtte för inköp av ifrågavarande beskickningshus med tillhörande inventarier för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 470,000 kronor. I statsverkspropositionen omnämndes i detta samband, att sändebudet i Washington i telegram den 10 december 1925 meddelat, att en till beskickningsfastigheten gränsande tomt, omfattande omkring 440 kvadratmeter i areal, vore till salu för 10,000 dollars, och under återopande av eventuellt framtida behov av legationslokalernas utvidgning föreslagit statsinköp av densamma, men att dåvarande departementschefen, då den till kansli använda delen av fastigheten vore för sitt ändamål tillräcklig, ej funnit skäl föreligga att upptaga detta sändebudets förslag.

I en av herrar Vennerström och Carlsson-Frosterud den 22 januari 1926 väckt motion (nr 253) upptogs emellertid det av sändebudet i Washington framförda förslaget om inköp av ifrågavarande tomt och hemställdes, att riksdagen måtte besluta att för ett pris av högst 10,000 dollars inköpa densamma samt att för detta ändamål för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra anslag av 37,600 kronor. Till stöd för denna hemställan framhöllo min medmotionär och jag, att vi vid personligt besök å legationen i Washington under oktober månad 1925 fått den uppfattningen, att för det dåvarande behov av utvidgade lokaler visserligen ej förefunnits, men att det dock syntes vara ett statsintresse för Sverige att förvärva den till inköp ifrågasatta tomten på grund därav, att för den händelse denna, som vore belägen vid beskickningshusets baksida och skild från detta endast genom en liten och trång gårdsplan, bleve i annan ägares hand bebyggd, dagsljuset i de mot baksidan av beskickningshuset liggande rum komme att betydligt förminskas och fastighetens värde därigenom nedsättas. I motionen anfördes även ett uttalande i frågan av professorn L. I. Wahlman, som i ett i Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition nr 167 till 1925 års riksdag återgivet utlåtande angående den då till inköp före-

slagna fastigheten framhållit bland annat följande: »Klokt och förutseende vore det, om den värdefulla egendomen på ett eller annat sätt bleve svenska statens, att inköpa den ovanför belägna trädbevuxna tomten för att därå inrymma en mindre byggnad, som supplerade kansliavdelningen. Denna nybyggnad kunde till följd av läget ibland träden hållas mycket anspråkslös till det yttre». I motionen uttalades slutligen, att det med hänsyn till beskickningshusets centrala läge torde vara lätt för staten att, därest granntomten inköptes men efter en mera ingående undersökning befundes för framtiden obehöflig, utan förlust försälja densamma.

I enlighet med statsutskottets hemställan biföll riksdagen Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av medel för inköpet av beskickningshus i Washington, men blev den väckta motionen om inköp av granntomten avslagen.

Emellertid har nu en omständighet tillkommit, som syntes mig nödvändiggöra ett skyndsamt återupptagande av frågan om inköp för svenska statens räkning av ifrågavarande tomt. Enligt vad jag erfarit har nämligen tomtens ägare helt nyligen meddelat sändebudet i Washington, att han från olika håll mottagit anbud å inköp av densamma, men att han helst önskade se den införlivad med beskickningsfastigheten och därför velat hembjuda den till svenska staten, innan han inginge i prövning av de inkomna köpeanbudena. Vad priset beträffar, har sändebudet telegrafiskt uppgivit, att tomten kunde förvärvas för 10,000 dollars — motsvarande omkring 37,500 kronor — och att möjlighet till och med skulle förefinnas att inköpa den till ett pris av 9,000 dollars — motsvarande omkring 33,750 kronor — för den händelse köp omedelbart komme till stånd.

Dessa meddelanden giva alltså vid handen, att fara nu verkligen förefinnes för granntomtens bebyggande, därest medel ej anvisas för dess förvärvande för svenska statens räkning. Olägenheterna av ett sådant bebyggande hava redan förut påpekats. Med det läge tomten har i förhållande till beskickningshuset, skulle uppförandet å densamma av en högre byggnad medföra ej blott vantrevnad och obehag för de personer, som skola hava sin bostad i beskickningshuset eller som där skola utöva sin verksamhet, utan även den uppenbara och kostsamma olägenheten, att de vid baksidan av beskickningshuset belägna tjänste- och bostadsrummen skulle i väsentlig mån förmörkas. Att beskickningsfastighetens värde därigenom skulle förminska synes mig ligga i öppen dag. Och därest tomten i fråga komme att inköpas av annan än svenska staten, skulle den avsevärda olägenheten tillkomma, att varje möjlighet avskures till en framtida utökning av beskickningens kansli- och arbetslokaler. Om däremot det nu erbjudna tillfället till tomtens införlivande med beskickningsfastigheten utnyttjades, skulle å den förra, därest behov av ökade kansli-lokaler bleve oavvisligt, kunna uppföras en mindre byggnad, som utan att medföra några ur beskickningshusets synpunkt menliga konsekvenser

vore fullt tillräcklig för tillgodoseende av ökade utrymmesbehov och som, enligt vad professor Wahlman i sitt ovan anförda utlåtande framhållit, till följd av läget ibland de å tomten befintliga träden kunde hållas mycket anspråkslös till det yttre.

Då det på grund av här framhållna omständigheter synes oss synnerligen önskvärt, att tomten nu snarast möjligt förvärvas för svenska statens räkning, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att för inköp av en till beskickningsfastigheten i Washington gränsande tomt, närmare omnämnd i ett av professor L. I. Wahlman avgivet, i Kungl. Maj:ts proposition nr 167 till 1925 års riksdag återgivet utlåtande, för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 37,500 kronor.

Stockholm den 20 januari 1927.

Ivar Vennerström.

L. J. Carlsson-Frosterud.

Otto Järte.

Stockholm, Isaac Marcus' Boktryckeri-Aktiebolag, 1927.